



Remissvar

Dnr 2019-060

11 mars 2019

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem

S2019/00497/SF

NÖDVÄNDIGT ATT HÖJA ÅLDERSGRÄNSERNA I TRYGGHETSSYSTEMEN NÄR VI LEVER ALLT LÄNGRE

Konjunkturinstitutet delar promemorians bedömning att det är nödvändigt att höja åldersgränserna i pensionssystemet och i andra trygghetssystem eftersom den förväntade livslängden ökar. Utan dessa förändringar riskerar pensionerna bli mycket låga för framtidens pensionärer.

Konjunkturinstitutet hade gärna sett att promemorian hade redovisat effekterna av förslagen på arbetsmarknaden och på de offentliga finanserna även för de av förslagen som föreslås träda ikraft 2023 och 2026, eftersom de torde ha större effekter i dessa avseenden än enbart höjningen av LAS-åldern och den lägsta åldern för ålderspensionen som sker 2020. Konjunkturinstitutet har tidigare beräknat arbetsmarknadseffekter av de höjda åldersgränserna 2020–2026 enligt pensionsöverenskommelsen.¹ Konjunkturinstitutet har inte gjort några nya bedömningar, men eftersom promemorians förslag till stor del överensstämmer med förslagen från pensionsöverenskommelsen, bedöms dessa bedömningar fortfarande stå sig. Skillnaden mot pensionsöverenskommelsen är vissa förtydliganden och mer detaljerade beskrivningar, till exempel om hur riktåldern ska skrivas upp. Konjunkturinstitutets bedömning är att promemorians förslag innebär högre sysselsättningsgrad, men också fler sjuka och arbetslösa när ålderspensionen inte längre är en möjlig väg ut ur arbetsmarknaden. Andelen som lämnar arbetsmarknaden genom sjukskrivning eller sjukersättning blir högre ju högre riktåldern är därför att risken att drabbas av sjukdom som påverkar arbetsförmågan blir större med stigande ålder. Konjunkturinstitutets beräkningar från mars 2018 visar att förslagen leder till drygt 1 procentenhet högre potentiell sysselsättningsgrad 2030 jämfört med oförändrat beteende från 2017. Det är dock inte sannolikt att äldres arbetsutbud skulle förblivit oförändrat utan reformer eftersom sysselsättningsgraden bland äldre har trendmässigt stigit under en längre tid. Det är däremot troligt att de föreslagna reformerna stödjer att denna trend fortsätter.

¹ Se fördjupningen "Effekter av pensionsuppgrörelsen på arbetsmarknaden" i Konjunkturläget, mars 2018.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Iida Häkkinen Skans.

Urban Hansson Brusewitz

Iida Häkkinen Skans